

Verordening cliëntenparticipatie Wet Werk en Bijstand Oostzaan

De raad van de gemeente Oostzaan
gelezen het voorstel nr. 9 van burgemeester en wethouders;
Gelet op artikel 47 van de Wet werk en bijstand en artikel 150 van de Gemeentewet;

Besluit:

vast te stellen de volgende regeling:

VERORDENING CLIËNTENPARTICIPATIE WET WERK EN BIJSTAND OOSTZAAN

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijving

- In deze verordening wordt verstaan onder:
  - De wet: de Wet werk en bijstand (WWB); In deze verordening wordt onder de WWB tevens verstaan de Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (loaw) en de Wet Inkomensvoorziening arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz);
  - De gemeente: de gemeente Oostzaan;
  - Het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente;
  - De sector: de sector Inwonerszaken IMiddelen van de gemeente;
  - Cliënten: personen die een uitkering ingevolge de wet ontvangen;
  - Cliënten raad: een uit cliënten en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties bestaand orgaan met taken en bevoegdheden zoals omschreven in deze verordening;
  - Activiteitenplan: voornemens van de Cliëntenraad om cliënten bij zijn werkzaamheden te betrekken, dan wel over zijn werkzaamheden te informeren.
- Voor zover niet anders is bepaald, worden begrippen in deze verordening gebruikt in dezelfde betekenis als in de wet.

Artikel 2 Doelstelling

- Er is binnen de gemeente een Cliëntenraad als bedoeld in artikel 47 van de wet.
- Het doel van de Cliëntenraad is het bevorderen van de betrokkenheid van de cliënt bij de vorming, uitvoering en evaluatie van het sociale zekerheidsbeleid, voor zover opgedragen aan de gemeente, en daarmee het bewaken en vergroten van de kwaliteit van de dienstverlening.
- De Cliëntenraad maakt gebruik van diverse vormen van communicatie naar zijn achterban. Deze verschillende vormen van communicatie worden verder uitgewerkt in het activiteitenplan.

Hoofdstuk 2 Samenstelling en benoeming

Artikel 3 Samenstelling

- De Cliëntenraad bestaat uit minimaal 7 en maximaal 9 personen, waarvan minimaal 1 persoon uit Oostzaan afkomstig is.
- Ten minste de helft van het aantal leden dient een persoon te zijn die een uitkering ingevolge de wet ontvangt;
- De organisaties die de belangen van cliënten behartigen in de Cliëntenraad dienen blijkens hun statuten te zijn gericht op behartiging van de belangen van cliënten.
- De Cliëntenraad streeft ernaar dat de samenstelling van zijn leden zoveel mogelijk een representatieve afspiegeling is van de groep van cliënten.
- De leden als bedoeld in het eerste lid mogen geen lid zijn van de gemeenteraad, geen ambtenaar bij de gemeente of werkzaam zijn als adviseur van de gemeente op de betreffende beleidsterreinen.

Artikel 4 Benoeming en ontslag

- Het college benoemt en ontslaat leden van de Cliëntenraad op voordracht van de Cliëntenraad.
- Het college kan de voordracht weigeren indien er ernstige bezwaren bestaan tegen het voorgedragen lid.
- De zittingsduur van de leden is drie jaar.
- De Cliëntenraad is verantwoordelijk voor de werving en selectie van nieuwe leden.

Hoofdstuk 3 Taken en bevoegdheden van de Cliëntenraad

Artikel 5 Taken

De Cliëntenraad heeft tot taak de gemeente gevraagd en ongevraagd te informeren en te adviseren alsmede ontwikkelingen te signaleren over alle zaken die binnen de gemeentelijke beleidsvrijheid vallen en die van belang zijn voor mensen met een inkomen rond het minimum.

Artikel 6 Bevoegdheden

De Cliëntenraad heeft de volgende bevoegdheden:

Artikel 6.1 Initiatiefrecht

1. De Cliënten raad heeft de bevoegdheid alle aangelegenheden die de uitvoering (en de kwaliteit) van de dienstverlening door de sector Inwonerszaken / Middelen raken in het overleg met de gemeente aan de orde te stellen.
2. De Cliëntenraad heeft de bevoegdheid om voor een goede invulling van zijn taakstelling in voorkomende gevallen, in overleg met het sectorhoofd, gebruik te maken van interne deskundigen.

Artikel 6.2 Informatierecht

1. De Cliënten raad wordt geïnformeerd over de resultaten van klanttevredenheidonderzoeken, enquêtes en klachtenrapportages.
2. De Cliëntenraad krijgt spontaan en op verzoek alle informatie die het voor de uitoefening van zijn taken nodig heeft, tenzij enig wettelijk voorschrift de verstrekking daarvan in de weg staat.

Artikel 6.3 Adviesrecht

1. De Cliëntenraad heeft het recht advies uit te brengen over alle aangelegenheden die het beleid, de uitvoering (en de kwaliteit) van de dienstverlening van de sector betreffen
2. Alle adviezen, informatieverzoeken en verbetervoorstellen die door de Cliëntenraad schriftelijk zijn verstrekt, worden door de sector beoordeeld. De sector verzorgt een schriftelijke met redenen omklede reactie.
3. In het geval dat het college afwijkt van het advies van de Cliëntenraad, wordt dit bij het voorstel vermeld. Tevens wordt aangegeven op welke gronden van het advies van de Cliëntenraad is afgeweken.

Hoofdstuk 4 Werkwijze Cliëntenraad

Paragraaf 1 Vergaderwijze

Artikel 7 Vergaderorde

1. De leden kiezen uit hun midden een bestuur, bestaande uit een voorzitter, een penningmeester en een secretaris.
2. De Cliëntenraad stelt een reglement van orde vast.
3. Aan de Cliëntenraad gevraagde adviezen worden tijdig uitgebracht.

Artikel 8 Periodiek overleg

1. De Cliëntenraad komt regelmatig bijeen voor overleg over de uitvoering van de wet door de gemeente.
2. Elke twee maanden vindt overleg plaats tussen de Cliëntenraad en het hoofd van de sector.
3. Twee keer per jaar overlegt de Cliëntenraad met de wethouder van Sociale Zaken.
4. Voor overleg tussen de Cliëntenraad en de gemeente, levert de gemeente ambtelijke ondersteuning. Deze ondersteuning maakt geen deel uit van de Cliëntenraad.

Artikel 9 Agenda periodiek overleg tussen gemeente en Cliëntenraad

1. De agenda voor de vergadering wordt door de voorzitter en de secretaris van de Cliëntenraad in gezamenlijk overleg opgesteld.
2. Elk lid, alsmede het hoofd van de sector, heeft het recht schriftelijk agendavoorstellen bij de voorzitter in te dienen.

Artikel 10 Uitsluiting van inspraak

1. Geen inspraak wordt verleend indien het gaat om het vaststellen van de begroting, gemeentelijke tarieven en belastingen.
2. Niet tot de bevoegdheid van de Cliëntenraad behoort het personeels- en organisatiebeleid van de sector of de gemeente.

-
3. De Cliëntenraad is niet bevoegd te adviseren naar aanleiding van klachten, bezwaarschriften en andere zaken die op individuele cliënten betrekking hebben, met uitzondering van de hierbij gehanteerde procedures en regelingen.

Artikel 11 Faciliteiten

Het college stelt aan de Cliëntenraad zodanige middelen ter beschikking dat de Cliëntenraad redelijkerwijze in staat kan worden geacht om in het kader van de uitvoering van deze verordening de belangen te behartigen van de in de gemeente woonachtige cliënten.

Paragraaf 2 Activiteitenplan

Artikel 12 Activiteiten plan

De Cliëntenraad stelt jaarlijks een activiteitenplan op, inclusief concept-begroting, dat door het college wordt vastgesteld.

Artikel 13 Evaluatie

De secretaris van de Cliëntenraad stelt na afloop van een kalenderjaar een jaarverslag op. Hierin zijn tenminste de in het afgelopen jaar gevraagde en ongevraagde adviezen van de Cliëntenraad opgenomen, alsmede het financiële verslag.

In Kompas wordt aangekondigd dat het jaarverslag ter inzage ligt in het gemeentehuis.

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 14 Geheimhouding

De Cliëntenraad neemt kennis van het bepaalde in artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht. Behalve na voorafgaande schriftelijke toestemming van het college zal de Cliëntenraad informatie met een vertrouwelijk karakter niet aan derden kenbaar maken.

Artikel 15 Startbepaling

1. De leden van de Cliëntenraad worden voor de eerste keer zonder voordracht benoemd.
2. Indien op enig moment moet worden voorzien in een geheel nieuwe Cliëntenraad is het eerstelid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 16 Slotbepaling

Het college kan met betrekking tot de uitvoering van deze verordening nadere regels stellen.

In gevallen die de uitvoering van deze verordening betreffen en waarin deze regeling niet voorziet, beslist het college.

Artikel 17 Citeerwijze en inwerkingtreding

Deze verordening kan worden aangehaald als de Verordening Cliëntenparticipatie WWB Oostzaan.

Deze verordening treedt in werking 6 weken na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 31 januari 2005.

P.J. Möhlmann

De griffier, de voorzitter

Toelichting bij de Verordening cliëntenparticipatie WWB Algemene toelichting

Artikel 47 van de Wet werk en bijstand geeft de gemeenteraad de opdracht om bij verordening regels te stellen over de wijze waarop de personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, of hun vertegenwoordigers

---

worden betrokken bij de uitvoering van deze wet, waarbij in ieder geval wordt geregeld de wijze waarop;

- a. periodiek overleg wordt gevoerd met deze personen of hun vertegenwoordigers;
- b. deze personen of vertegenwoordigers onderwerpen voor de agenda van dit overleg kunnen aangeven;
- c. zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie".

Dit artikel is bij de behandeling van de Wet werk en bijstand in de Tweede Kamer naar aanleiding van een amendement van de kamerleden Bakker en Noorman-den Uyl toegevoegd. Doel van het amendement was de cliëntenparticipatie bij de gemeenten in lijn te brengen met de Wet SUWI (Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen), waarin wordt gesteld dat cliëntenparticipatie onmisbaar is in een uitvoeringsstructuur waarin de cliënt centraal staat.

Met de Verordening cliëntenparticipatie WWB wordt ruimschoots aan de verplichting van artikel 47 WWB voldaan. Er is naar gestreefd cliëntenparticipatie nog sterker dan voorheen in de uitvoering van de gemeentelijke sociale zekerheid te verankeren.

Cliëntenparticipatie is overigens geen nieuw fenomeen voor de gemeente Oostzaan. De gemeente acht de bevordering van cliëntenparticipatie al langer nastrevenswaardig. In Oostzaan kreeg cliëntenparticipatie reeds in 2001 vorm door een enquête onder uitkeringsgerechtigden.

De wijze waarop cliëntenparticipatie vorm wordt gegeven wordt aan de gemeente overgelaten. De gemeente wil "een gestructureerde, systematische vorm van regelmatig overleg tussen landelijke/lokale overheden en uitvoeringsorganisaties enerzijds en (georganiseerde) uitkeringsgerechtigden anderzijds, waarbij uitkeringsgerechtigden bij het beleid en de uitvoering worden betrokken en de mogelijkheid hebben om invloed uit te oefenen op het bijstandsbeleid en de uitvoering daarvan." Cliënten zijn gepeild over de informatievoorziening, de mate van tevredenheid over de dienstverlening en de belangstelling voor actieve deelname aan een panel.

Er bleek onvoldoende belangstelling. Ook bij een volgende enquête was er onvoldoende belangstelling. Pas bij de implementatie van de Wet Werk en Bijstand en de mogelijkheid om aan te sluiten bij het bestaande cliëntenpanel in Zaanstad bleek de geringe belangstelling geen belemmering meer te zijn om deel te nemen.

Na inwerkingtreding van de WWB wierp zich de vraag op of de tijd was aangebroken om te komen tot nieuwe, meer inspirerende, vormen van cliëntenparticipatie.

Hierbij kan worden gedacht aan voorlichtingsbijeenkomsten, een ombudsfunctie, Internet-panels en andere interactieve vormen van communicatie. Centraal staat de gedachte dat de cliënt een eigen verantwoordelijkheid heeft en op grond van deze eigen verantwoordelijkheid een bijdrage levert aan de wijze waarop het beleid van de sector Sociale Zaken wordt vormgegeven.

Deze vernieuwing komt ook tot uitdrukking in de naamswijziging. Voortaan zal worden gesproken van de Cliëntenraad in plaats van de adviesgroep Sociale Zaken.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1 Begripsomschrijving

Er is voor gekozen om begrippen die al zijn omschreven in de WWB, loaw, loaz of Awb (Algemene wet bestuursrecht) niet afzonderlijk te definiëren in deze verordening. Dit voorkomt dat in geval van wijziging van betreffende definities in de WWB of Awb ook de verordening moet worden gewijzigd.

De begrippen die niet zijn omschreven in de WWB, loaw, loaz of Awb, of die verduidelijkt moeten worden, zijn in het eerste lid omschreven.

Artikel 2 Doelstelling

Dit artikel bevat een globale omschrijving van het doel van cliënten participatie, uitgaande van de gedachte dat cliëntenparticipatie onmisbaar is voor de totstandkoming **en** uitvoering van beleid waarin de cliënt centraal staat.

Artikel 3 Samenstelling

Omdat het gaat om cliënten participatie is het de intentie dat de Cliëntenraad voor een groot deel bestaat uit leden van de doelgroep zelf. Daarbij is het raadzaam te streven naar een representatieve afspiegeling van de groep cliënten. Gezien het maximum aantal personen is het gewenst dat minimaal 1 persoon uit Oostzaan afkomstig is.

Een deel van de Cliëntenraad bestaat uit vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties. Hiervoor is gekozen, omdat zij vanuit hun professionaliteit een waardevolle inbreng kunnen leveren en mede de continuïteit van de Cliëntenraad kunnen waarborgen. Het vierde lid beoogt te voorkomen dat een ongewenste verstrengeling van belangen plaatsvindt.

Artikel 4 Benoeming en ontslag

De bevoegdheid van het college tot benoeming en ontslag kan worden gemandateerd, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 0:5 van de Awb. Cliënten die een baan vinden kunnen de zittingsperiode afmaken.

Artikel 5 Taken

De Cliëntenraad is een advies- en overlegorgaan van de gemeente Oostzaan en Zaanstad. Artikel 5 geeft een globale omschrijving van de taken van de Cliëntenraad.

Artikel 6 Bevoegdheden

Artikel 6.1 bepaalt de reikwijdte van de bevoegdheden die aan de Cliëntenraad zijn toebedeeld. Naast een adviserende taak wat betreft de algemene werkzaamheden en dienstverlening van Sociale Zaken, heeft de Cliëntenraad ook recht van initiatief op dit terrein. De Cliëntenraad wordt in ieder geval om advies gevraagd bij het opstellen van beleidsplannen en verordeningen.

Artikel 6.2 regelt het passieve informatierecht van de Cliëntenraad. Het is vorm gegeven in een actieve informatieplicht van de gemeente. De gemeente dient uit eigen beweging te zorgen dat de Cliëntenraad tijdig de nodige informatie ontvangt die voor zijn functioneren noodzakelijk of dienstbaar is. Naast dit passieve informatierecht bezit de Cliëntenraad ook een actief informatierecht: Hij kan zelf om bepaalde inlichtingen en/of gegevens vragen.

In de in artikel 5 geformuleerde taakstelling van de Cliëntenraad ligt het adviesrecht van de Cliëntenraad besloten. Dit recht op advies wordt in artikel 6.3 verder uitgewerkt. Wanneer de gemeente advies vraagt, moet dit advies van invloed kunnen zijn op de besluitvorming. Hiermede wordt het belang, dat de gemeente aan cliëntenparticipatie hecht, onderstreept. Dit geldt eveneens voor artikel 6.3, derde lid, waarin nogmaals tot uitdrukking komt dat het advies van de Cliëntenraad niet vrijblijvend is.

Artikel 7 Vergaderorde

De Cliëntenraad maakt afspraken met het hoofd van Sociale Zaken over wat in individuele gevallen wordt verstaan onder het tijdig uitbrengen van adviezen.

Artikel 8 Periodiek overleg

In dit artikel worden drie vormen van overleg beschreven. Het eerste lid heeft betrekking op het interne overleg van de Cliëntenraad tussen de leden onderling. Het tweede lid regelt het overleg tussen Cliëntenraad en Sociale Zaken en het derde lid regelt het overleg tussen de wethouder Sociale Zaken en de Cliëntenraad. Bij mandatering van het sectorhoofd aan de Directeur Dienst Publiek en (ondermandaat) aan het hoofd sector backoffice Sociale Zaken Zaanstad zijn de taken en bevoegdheden vastgelegd. Deze gang van zaken ontnaemt niet het recht van inwoners van Oostzaan om zich rechtstreeks wenden tot de wethouder van Sociale Zaken. Nadere afspraken over de frequentie van de vergaderingen van de Cliëntenraad worden vastgelegd in het Reglement van Orde van de Cliëntenraad. Hierin zal tevens een bepaling worden opgenomen over de openbaarheid van de vergaderingen van de Cliëntenraad.

Artikel 9 Agenda periodiek overleg tussen gemeente en Cliëntenraad

In het tweede lid van dit artikel wordt voldaan aan de wettelijke eis dat de verordening de wijze moet aangeven waarop de cliënten of hun vertegenwoordigers onderwerpen voor de agenda kunnen aangeven. Deze eis is vervat in artikel 47, onderdeel b. van de Wet werk en bijstand.

Artikel 10 Uitsluiting van inspraak

De behandeling van klachten, bezwaren en andere aangelegenheden die de individuele klant of de individuele medewerker van de sector Sociale Zaken betreffen, behoort derhalve niet tot het werkkterrein van de Cliëntenraad omdat deze worden behandeld via andere procedures en overlegstructuren. Eveneens geldt deze uitsluiting voor financiële, personele en organisatorische aangelegenheden.

Artikel 11 Faciliteiten

Hoewel het college kosteloos faciliteiten ter beschikking stelt van de Cliëntenraad, kan het voorkomen dat de Cliëntenraad ook andere voor de uitoefening van zijn taak noodzakelijke kosten moet maken. Het betreft kosten die direct samenhangen met de onafhankelijkheid en het zelfstandig functioneren van de Cliëntenraad. Ook deze kosten worden door het college binnen redelijke grenzen vergoed. Hiervoor kan aan de Cliëntenraad een subsidie ter beschikking worden gesteld. De Cliëntenraad zal de kosten moeten aantonen door het overleggen van betaalbewijzen.

Artikel 12 Activiteitenplan

Jaarlijks stelt de Cliëntenraad een activiteitenplan op. Hierin wordt tot uitdrukking gebracht op welke wijze de Cliëntenraad voornemens is te communiceren met zijn achterban, dan wel zijn achterban te betrekken bij zijn werkwijze. Tevens wordt in het activiteitenplan aangegeven op welke wijze cliënten van Sociale Zaken agendapunten voor het overleg kunnen aandragen. Er is voor gekozen om de Cliëntenraad zelf een activiteitenplan te laten opstellen om daarmee uitdrukking te geven aan het beleidsprincipe van de eigen verantwoordelijkheid van cliënten. Het uiteindelijke doel is dat cliënten, meer dan tot nu toe het geval is, gaan participeren in diverse vormen van cliëntenparticipatie: uiteenlopend van spreekuren, formulierenbrigades, interactieve inspraakmogelijkheden via Internet tot andere vormen van communicatie en participatie.

Het activiteitenplan wordt gezien als het speerpunt van het vernieuwingsproces "Inspirerende Cliëntenparticipatie" en kan op langere termijn ook een functie vervullen met betrekking tot de sociale activering van cliënten waarvoor niet direct een werktraject tot de mogelijkheden behoort. Hierbij kan worden gedacht aan het ontwikkelen van vrijwilligersbanen en werkervaringsplaatsen.

Tot slot wordt erop gewezen dat de Cliëntenraad schriftelijk, telefonisch en digitaal te bereiken moet zijn voor zijn leden, de cliënten van Sociale Zaken en de gemeente.

Artikel 13 Evaluatie

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 14 Geheimhouding

Omdat de mogelijkheid bestaat dat de Cliëntenraad kennis neemt van vertrouwelijke informatie is het goed zich ervan rekenschap te geven dat hierop de geheimhoudingsplicht van artikel 2: 5 van de Algemene wet bestuursrecht rust. Na vooraf verkregen schriftelijke toestemming van het college mag de Cliëntenraad genoemde informatie aan derden verstrekken of publiek maken.

Artikel 15 Startbepaling

Artikel 15 is een aanvulling op artikel 4 (benoeming en ontslag). Hierin wordt enerzijds de eerste benoeming van de Cliëntenraad geregeld. Anderzijds voorziet dit artikel in een procedure voor het geval de Cliëntenraad in zijn geheel vervangen dient te worden.

Artikel 16 Slotbepaling

Voor de juiste uitvoering van de verordening kan het noodzakelijk zijn dat nadere uitvoeringsregels worden vastgesteld. Dit artikel geeft het college de bevoegdheid om dergelijke regels vast te stellen.

Artikel 17 Citeerwijze en inwerkingtreding

De verordening wordt aangehaald als de Verordening cliëntenparticipatie Oostzaan. De datum van de inwerkingtreding van de verordening moet op tenminste 6 weken na de datum van publicatie gesteld worden.